

PIHTILAŞMA BOZUKLUĞUNA BAĞLI KANAMALAR

Dr. Şükrü YENİCE

Dahiliye Uzmanı ve Hematoloji Uzmanı

Kurtuluş Mah. Atatürk Bulvarı (Yeni Devlet Hastanesi Yolu Üzeri),

No: 61, Kat: 1 / NAZİLLİ, Tel: 0 256 312 94 19, 0 505 218 60 57

E-posta: syenice@superonline.com

Bir yerimiz kanadığı zaman, kanamayı durdurmak üzere pıhtılaşma başlar ve oluşan pıhtı damarın kanayan yerinde bir tıkaç meydana getirerek kanamayı durdurur. Pıhtılaşmanın olması için vücudumuzun trombosit adı verilen canlı hücreler ile pıhtılaşma faktörü adı verilen proteinlere ihtiyacı vardır. Pıhtılaşmayı önleyen herhangi bir aksaklık akan kanın durmasını da önler ve önlenemeyen kanama yüzünden bir çok sağlık sorunu ortaya çıkar. Bu tür durumlara pıhtılaşma bozuklukları denir. Pıhtılaşmanın gerçekleşmediği hastalıklar bazen hayatı tehdit eden ağır kanamalarla sonlanabilir. Kanama hastalıklarının çoğu kalıtsaldır yani hastaya anne veya babasının genleri ile geçer, bazıları ise sonradan ortaya çıkar. Pıhtılaşma bozukluğu hastalıklarına birkaç örnek verecek olursak damar duvarı bozuklukları, trombosit hastalıkları ve hemofili gibi pıhtılaşma proteinleri eksikliklerini sayabiliriz.

Damar duvarı bozukluğuna bağlı kanama hastalıkları: Kanamaya yol açan hastalıkların çeşitli sebepleri vardır. Bu sebeplerden birisi damar yapısındaki bozukluktur. Damar yapı bozuklukları genetik kökenli olabildiği gibi sonradan geçirilen hastalıklara, C-vitamini eksikliklerine, alerjik sebeplere-bağışıklık sistemi bozukluklarına da bağlı olabilir. Bir genetik hastalık olan Osler-Weber- Rendu Sendromunda doğuştan itibaren yüzde, dilde, dudaklarda, sindirim sisteminde, solunum yollarında damarsal genişlemeler vardır ve kanamalar olabilir. Bakteri ve virüs cinsi bazı mikroplar, ilaçlar-bir takım gıda maddeleri, kimyasal maddeler, böcek ısırması-arı sokması gibi nedenlere bağlı olarak bağışıklık sisteminde oluşan aşırı duyarlık neticesinde küçük ve kılcal damarlarda kanamalara yol açan iltihabi reaksiyonlar olur. C vitamini eksikliğinde ise damar duvarını meydana getiren hücrelerin arasındaki sağlamlık bozulur. Sonuç olarak da damar duvarının geçirgenliği artınca kanama ortaya çıkar.

Trombosit hastalıklarına bağlı kanama hastalıkları: Trombositler kemik iliğinde imal edilen ve kanda dolaşan canlı kan hücreleri olup kanamanın olduğu yerde bir araya gelerek kümelenmeler oluştururlar. Böylece pıhtı tıkaçının oluşmasını sağlarlar. Kemik iliği yetmezliğinde, kan kanserlerinde ve kemik iliğini işgal eden diğer kanserlerde trombositlerin yapımı azalır. Bazı durumlarda bağışıklık sistemi bozukluğu yüzünden trombositlerin yıkımı artar. İleri dalak büyümeleri de trombosit yıkımını artıran bir diğer sebeptir. Gerek yapım azlığı gerek yıkım fazlalığı sebep ne olursa olsun trombosit sayısı azalınca pıhtılaşma olmaz ve kanamalar durdurulamaz. Von Willebrand Hastalığı gibi aileden gelen irsi hastalıklarda ise trombositler sayı bakımından yeterli olsa bile vazifelerini yapamadıkları için yine pıhtılaşma bozukluğu ve kanama olur. Von Willebrand Hastalığı hemofiliden sonra en çok görülen kalıtsal pıhtılaşma bozukluğudur. Hem erkekde hem kız çocukda görülür. Hemofilide söz

konusu olan pıhtılaşma faktörünün kanda taşınmasında ve trombositlerin damar cidarına yapışıp pıhtı tıkaçı oluşturmasında sorun vardır. Bu yüzden burun kanaması, dişeti kanaması, cilt-cilt altı kanamalar, erkek çocuklarda sünnet sonrası kanama, kızlarda adet kanamalarının uzun sürmesi gibi sorunlar olabilir.

Pıhtılaşma proteinlerinde eksiklik: Hemofili erkeklerde görülen bir genetik hastalıktır. Ailede hemofili varsa kız çocuk taşıyıcı, erkek çocuk hasta doğar. Hemofili A, hemofili B ve hemofili C gibi çeşitleri vardır. Hemofilide pıhtılaşma faktörü eksikliği vardır, bu yüzden pıhtılaşma olmaz ve kanama meydana gelir. Kanamalar en çok eklem içine olur. Bu yüzden eklemlerde sakatlıklar ortaya çıkar. Burun kanamaları, mide-barsak kanamaları, burun ve diş eti kanamaları, sünnet sonrası kanamalar hemofilide görülen diğer kanamalardır .

K vitamini eksiklikleri, karaciğer hastalıkları, böbrek yetmezlikleri pıhtılaşmayı bozan ve kanamaya yol ačan diğer etkenlere örnek olarak gösterilebilir.

Sağlıklı , mutlu ,sorunsuz ömür dileklerimle hoşçakalın değerli okuyucular.